

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΘΑΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
 ΚΑΙ ΣΤΟΑ ΜΕΛΛΑ ΑΡΙΘ. 41
 ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΑΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
 10 ΔΑΧΥΤΑ 10

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εν Ἑλλάδι, ἑτησίᾳ Δρ. 6
 » » ἑξάμηνος » 4
 Ἐξωτερικῶ ἑτησίᾳ Φρ. 10
 » » ἑξάμηνος » 6

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
 Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
 ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑρρίκος Σχλιεμανν (μετὰ εἰκόνας), ὑπὸ Π.—Περὶ πνευματισμοῦ. Ἀρχὴ καὶ πρόοδος αὐτοῦ, ὑπὸ Φ. Π.—Πεντακκὴν Φραγκλίνος (συνέχεια), μετὰ εἰκόνας, ὑπὸ Φρίκ.—Ἐρως παράκαιρος (διήγημα πρωτότυπον μετὰ εἰκόνας), ὑπὸ Ρου.—Σκέψεις καὶ ζητήματα.—Διηγήματα.—Ἐπιστημονικὸν παίγνιον. Τὸ μικρὸν ἀτμόπλοιο (μετὰ εἰκόνας).—Ἀνταποκρίσεις τῆς «Φύσεως».—Ἀγγελίαι.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΧΛΙΕΜΑΝΝ

Ἡ Ἑλλάς καὶ ἅπας ὁ ἀρχαιολογικὸς κόσμος πενθεῖ!
 Ὁ διὰ τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ καὶ ἀποκαλύψεων ἀπλετοὺν ἐπιχύσας φῶς ἐπὶ τῶν παναρχαίων τῆς Ἑλλάδος χρόνων, ὁ τοσοῦτον σοφῶν ἀνατρέψας γνώμας, ὁ Ἑρρίκος Σχλιεμανν, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ ζωῇ.

Ὁ Ἑρρίκος Σχλιεμανν τὸν Ὀμηρον ὑπὸ μάλῃς ἔχων, εἰς τὴν Ἑλλάδα κατῆλθε, ἵνα μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος συμβίωσιν καὶ τὴν προμερικὴν Ἑλλάδα ἀποκαλύψῃ. Ἡ Ἑλλάς εὗρεν ἐν τῷ Σχλιεμανν τὸ τέκνον τῆς, καὶ ὁ Σχλιεμανν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὴν ἀληθῆ μητέρα του. Διὰ τοῦτο πρὶν ἢ ἀποθάνῃ εἶπε: «Δὲν εἶμαι Ἀμερικανός, οὐδὲ Γερμανός, εἶμαι Ἕλληνα, καὶ μάλιστα Ἕλληνα ἀρχαῖος!»

Ἡ δὲ Ἑλλάς, δικαίως ἤδη πενθεῖ!

Δυσχερὴς ἡ ἀπαριθμησις τῶν ἀποκαλύψεων, δι' ὧν ὁ δαιμονιὸς ἀνὴρ ἐπροίκισε τὴν ἐπιστήμην. Ὡς ἀπλοὶ χρονολογικοὶ περιοριζόμεθα ἀμυδρὰν σκιαγραφίαν αὐτῶν νὰ δώσωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις.

Τίς δὲν ἐνθουσιάζεται μετ' ὀποῦ ἐνδιαφερόντος ἅπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος παρηκολούθει τὰς ἐν Τροίᾳ καὶ ἐν Μυκῆναις ἀνασκαφὰς αὐτοῦ; Τὰ κορυφαῖα ἔργα τῆς δημοσιογραφίας μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐπραγματεύοντο περὶ τῶν ἀνακαλύψεων του. Ἐξοχὸν ἀγγλικὸν περιοδικὸν ἔγραφε πρὸς τοὺς ἄλλοις: «Δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνδρὸς εἰς δειγμα σιβασιμοῦ πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἀξιοπαίων αὐτοῦ προσπαθειῶν καὶ τῶν μεγάλων αὐτοῦ χρηματικῶν θυσιῶν καὶ κινδύνων, πρὸς ἀποπεράτωσιν ἐπιμύθητων καὶ δαπανηρῶν ἀνασκαφῶν. Ἀξιοσημειωτὸν ἀληθὲς τὸ παράδειγμα αὐτοῦ, καθότι ὁ ἀνὴρ καίπερ οὐδαμῶς τυχὼν ἀναπτύξεως διὰ φιλολογίαν ἢ ἀκαδημαϊκῶν ὑποῦργημα, οὐδὲ καθηγητῆς χρηματίας, κατέχευται ὑπὸ τοιοῦτου ζήλου, περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν Ὀμηρον».

Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατῆλθε κατὰ τὸ 1869, μίαν μόνην ἑλπίδα τρίφων, τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὀνείρων του, ἧτοι τὴν

ἀπόδειξιν διὰ ψηλαφητῶν μαρτυριῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου περιγραφόμενων.

Ὁ Σχλιεμανν ἐπίστευεν εἰς τὸν Ὀμηρον, ὅπως ὁ χριστιανὸς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ ὀθωμανὸς εἰς τὸ Κοράνιον.

Ὅτι δημοσιεύων τῷ 1869 μετὰ μικρᾶς ἀποπειρᾶς ἀνασκαλεύσειν ἐν Ἰθάκῃ, τὸ πρῶτον τοῦ ἀρχαιολογικῶν σύγγραμμα «Ἰθάκη, Πελοπόννησος καὶ Τροία», διὰ πρώτην φοράν ὑπεστήριξεν, ὅτι ἡ Τροία δὲν ἔκειτο, ὡς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Lechevalier ἐπίστευτο, κατὰ τὸ Μπουνάρμπασι, ἀλλ'

ἐν Ἰσσαρλίκ, καὶ ὅτι ἐν Μυκῆναις, οἱ τάφοι τῶν Ἀτρεΐδων δὲν ἔκειντο ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἀκροπόλεως, ἀλλ' ἐν αὐτῷ οὐδὲ προσέσχε τὸ κατ' ἀρχαίαν τὸν νοῦν ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος εἰς τὰς φαινόμενας φαντασιοκοπίαις του.

Ἄλλ' ἡ σκαπάνη ἐδικαίωσε τὸν Σχλιεμανν, καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐν Ἰσσαρλίκ ἀνέθορον ἐν μέσῳ σωροῦ ἐρείπιων ὁ θησαυρός, ὃν ὁ εὐτυχὴς εὐρέτης δὲν ἠδύνατο νὰ ὀνομάσῃ ἄλλως ἢ θησαυρὸν τοῦ Πριάμου, ἐκ τῆς ἀκροπόλεως δὲ τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν ἐξῆλθον εἰς τὸ φῶς οἱ νεκροί, οὓς ἐχαιρέτισεν ὁ Σχλιεμανν ὡς ἀποτελοῦντας τὸν οἶκον τοῦ Ἀγαμέμνονος· σὺν αὐτοῖς δὲ τὸ τὴν ὄψιν θαμβοῦν πλῆθος τῶν χρυσῶν αὐτῶν κτερισμάτων. Αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τῆς Τίρυνθος συνεπλήρωσαν τὴν ἀνάπλασιν τῆς ἀληθινῆς ἐκείνης εἰκόνας.

Ἡ καρτερία τοῦ Σχλιεμανν ἐνίκησεν. Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι ἤρ-



ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΧΛΙΕΜΑΝΝ

καθεν αἱ ἀνασκαφαὶ του, ὅπως ἀναστηλώσασιν καὶ πάλιν ἐν τῇ συνειδήσει τῆς ἐπιστήμης ἀκέραιον τὸν ἀνδρείκτα τοῦ Ὀμήρου, ὃν διὰ τοῦ κριτικοῦ αὐτοῦ πελέκειως κατακερματίσας εἶχε καταρρίψει ὁ Βόλφιος.

Τὸ ἔργον τοῦ Σχλιεμανν καὶ ἡ σημασία τῶν ἀνασκαφῶν αὐτοῦ δὲν ἐγκείται ἐν τούτῳ. Οὔτε ἡ ἰδέα τῆς ἐνότητος τῶν ὀμηρικῶν ἐπὶν ἀποδεικνύεται δι' αὐτῶν, οὔτε μεταβάλλεται ὁ ποιητῆς εἰς ἱστορικὸν τῆς Τροίας καὶ χρονολογικῶν τῶν Ἀχαιῶν. Τὰ μεγάλα εὐρήματα τοῦ ἐπιφανοῦς ἀρχαιολογοῦ ἔχουσι μὲν ταύτην τὴν δύναμιν, ἀλλ' ἔχουσι μεγαλητέραν σημασίαν. Δι' αὐτῶν ἐκλονήθη ἡ περὶ τὴν ἀρχαιοτάτην παράδοσιν τῶν Ἑλλήνων ἐντελής δυσπιστία, διερωτίσθη ὁ πα-

νάρχαιος· έκαινος· κόσμος, έξ ου ήρύετο τας έμπνεύσεις του ό Όμηρος, έγνώσθη ήμιν ή τέχνη και ό πολιτισμός τής Έλλάδος και τών ελληνικών χώρων, κατά τούς αιώνας καθ' ους συνεδέετο ή Έλλάς και ή γηραιά Άνατολή και ήζατο διαλυομένη ή πυκνή άχλύς, εν ή έκινούντο μέχρι τούδε ως πλώρια φάσματα τά δημιουργήματα τής δαιμονίας τών Έλλήνων ποιητών φαντασίας.

Τά δημοσιευθέντα έργα του είναι πλείστα. Ίλιον, Όρχομενός, Μυκήναι, Ίθάκη, Πελοπόννησος και Τροία, Τροία έτερον έργον, Τύρινς και άλλα πολλά. Τό τελευταίον αυτού έργον περί τών εν Τροία άνασκαφών εύρίσκεται υπό τά πιστήρια.

Έν τούτοις μή τις πιστεύση, ότι τό έργον του Σχλίεμανν έτελείωσε, διότι αι άνασκαφαί τής Τροίας δέονται συνεχίσαις.

Ό Σχλίεμανν έξήγαγεν ύδωρ εκ τών άσίστων βράχων τής παραδόσεως, ως ποτε ό Μωϋσής διά τής ράβδου του. Άν τό ύδωρ έκείνο είναι άκόμη θολόν, δέν πταίει ό κρούσας τόν βράχον. Έργον τής αύριον είναι νά καθαρισθώσι τά νάματα.

Άλλ' ή επιστήμη, και όταν τό φώς της άπλετον διαυγάση τό άντρον έξ ου έξήλθεν ή πηγή, δέν θά λησμονήση ποτέ τόν άείμνηστον άνδρα, όστις πρώτων έπίστευσε και εύρεν.

Η άνεκτίμητος αυτού συλλογή ελληνικών και αίγυπτιακών άρχαιοτήτων, ως και ή πολύτιμος νομισματική συλλογή μένουσι εις τήν Έλλάδα, μόνον δε τά όλίγα πήλινα τρωικά άγγεία δωρεΐται εις τήν Γερμανίαν. Τά λοιπά μένουσιν εις τήν Έλλάδα, ήν ήθεώρει ως δευτέραν, ή μάλλον ως πρώτην αυτού πατρίδα. Ως γνωστόν και άλλοτε είχε προτείνει νά ιδρύση μουσειόν φέρον τό όνομά του, αλλά ή ιδέα αυτή άπεκρούσθη τότε.

Και μερικά ανέκδοτα

Ό Όμηρος ήτο διά τών Σχλίεμανν ότι τό Ευαγγέλιον διά πάντα μοναχόν. Ουδέποτε κατεκλήθη χωρίς νά άναγνώση στίχους του Όμήρου. Ητο ή έσπερινή αυτού προσευχή. Άλλά και ότε έτρωγεν άκόμη, ό ύπηρέτης του άνεγίνωσκε μεγαλοφώνως στίχους του Όμήρου. Έξ ένθουσιασμού δε καταλαμβανόμενος άνεκραύγαζεν.

— Άκούσατε μουσικήν, ακούσατε μουσικήν.

Οι στίχοι του Όμήρου άπετίλουν τήν όρχήστραν αυτού.

Η συνήθεια του νά διδή όμηρικά όνόματα εις τούς ύπηρέτας, ήθετεν εις άνησυχίαν κάποτε τόν οικον. Ό θυρωρός του έκάλειτο Βελεροφόντης, ό κηπουρός Πράμος, ό έτερος Κάλχας, ό άλλος Τελαμών και ούτως καθέξής. Αι δε ύπηρέτριαι έκάλουντο Κίρκη και Ηλέκτρα. Συνηθέστατα οι εν τώ οικώ έλησμόνου τούς όμηρικούς τούτους ήρωας και τούς άπεκάλουν με τά συνήθη όνόματα Νικόλα και Γιάννη. Άλλ' ό Σχλίεμανν ήθεώρει τούτο ως ύβριν γενομένην κατά τών θεορπόντων του. Καί αι ύπηρέτριαι όμως εύρίσκοντο έμπερδευμένοι με τά νέα όνόματά των και συνέθη ποτέ ή Ηλέκτρα νά νυμφή ότι άπεκαλειτο Κλέφτρα και διεμαρτύρητο εις τήν κυρίαν της.

Εις τά γεύματα πολλάκις ότε έπρόκειτο νά πληρωθή μέχρις στεφάνης τό κύπελλον ό Σχλίεμανν έφώνει τήν άρχαίαν ρήσιν εις τόν οινόχον.

— Στεφάνωσον αυτόν.

Έν Τροία δε οι άπολοικοί έργαται μή έννοούντες τήν ρήσιν άπήντων.

— Ευχαριστώ άφέντη, είμαι ύπανδρεμένος.

Ό υίός αυτού, ό χαριέστατος Άγαμέμνων, δωδεκαέτης άκόμη είναι όμηρικής άριστος, ως και ή θυγάτηρ αυτού δεσποινίς Άνδρομάχη άπαγγέλλει από μνήμης χωρία, όλόκληρα του Όμήρου. Τελευταίος δε είγεν έκμάθει ό μικρός Άγαμέμνων τεμάχιον του Όβιδίου, όπερ θά άπήγγειλεν κατά τήν άφιξίν του. Τώρα δυστυχώς, δέν θά δυνηθ ή νά τό άπαγγέλη εις τόν πατέρα αυτού.

Αυτόπτης μάρτυς κατά τας έν Μυκήναις γενομένας άνασκαφάς ένθυμείται τόν ένθουσιασμόν του Σχλίεμανν ότε εύρέθη ό πρώτος σκελετός εν τοις τάφοις τών βασιλέων τών Μυκηναών. Γονατίσας πρό του σκελετού ό άνήρ άνεκραύγασεν.

— Ούτως έφανταζόμην τόν ήρώά μου!

Άξιον σημειώσεως είναι ότι είχε κρυφίαν τινά προαισθησιν του θανάτου του. Ότε τό τελευταίον άπεχαιρέτα πάντας μετά βαρυθυμίας έξεφράζετο ότι δέν θά έπανήρχετο ζών εις Έλλάδα, προς δε τούς διευθυντάς τής Τραπεζής, έξεφραζε τήν ιδέαν του ότι θά άπέθνησκε, και έλεγεν αυτοίς ότι άφίνει έκτελεστάς τής διαθήκης του τούς κκ. Σπρέιτ κπϊ Καλλιγάν, νά φροντίσωσι περί τής πλήρους έκπληρώσεως τών τής διαθήκης του όρων.

Π.

ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ό πνευματισμός κατά τούς πιστεύοντας εις αυτόν είναι επιστήμη νέα, θετική και πειραματική, τας βάσεις αυτής λαβούσα από τών περιέργων έκείνων φαινομένων, τά όποια ουδέμια έτέρα επιστήμη ήδυνήθη έτι νά έξηγήση και έπισφραγίση.

Είναι δυνατόν νά συνεννοηθώμεν μετά τών ψυχών τών συγγενών ήμών και τών φίλων τών από τής γής άποστάντων προσφάτως ή και πρό πολλού χρόνου;

— Μάλιστα, άπαντῶσιν οι πνευματισταί, έλθετε και ίδετε.

— Ουτοπία, άνταπαντῶσιν οι λοιποί σοφισταί, είναι φαινόμενα ύπνωτισμού, μαγνητισμού, σωματικής έπίδράσεως τών ζώντων άνθρώπων και ούδέν πλέον.

Και εν τούτοις οι πνευματισταί προβαίνουν εις τά πειράματα και τας μετά τών πνευμάτων συνεννοήσεις των, σχηματίζουσι συλλόγους, κέντρα, σχολάς, και τέλος ιδρύουσιν έπιστήμην προσηλυτιζόντες τούς πιστούς.

Η πρόοδος του πνευματισμού ήδη κατέστη άναμφισβήτητος, έγενικεύθη πανταχόως, σχετικα συγγράμματα κατέκλυσα τήν οικουμένην, και δέν θεωρούμαι άσκοπον άφοϋ διαπραγματευθώμεν εν όλίγοις ένταυθα τας βάσεις του νέου τούτου συστήματος τής νέας, ούτως είπειν, ταύτης καινοτομίας, νά δημοσιεύσωμεν και ήμεις τινά τών παραδόξων τούτων φυσικών φαινομένων, τά όποια όμολογουμένως έπισκοτιζουσι τό πνεϋμα διά τε τό μέγα ένδιαφέρον όπερ κέκτηνται, και διά τήν έκμάθησιν φυσικών μυστηρίων, τείως άνεξηγήτων, άπιστεύτων και άνελπίστων.

Τη 8 Σεπτεμβρίου 1888, τη ένάτη άκριβώς ώρα άνεψήχθη εν Βαρκελώνη τής Ισπανίας τό προδιορισθέν Συνέδριον τών πνευματιστών, εν ευρυτάτη αίθουση λαμπρώς διασκευασμένη και πεφωτισμένη, και δυναμένη νά παραλάβη πλέον τών 2000 ατόμων. Η αίθουσα αυτή ήτο πεπληρωμένη κόσμου. Έπί κρηπίδος κεκαλυμμένης από χνοιδωτού μεταξωτού ύφάσματος, χρησιμευούσης ως γραφείου διά τούς γραμματείς είχε στηθή ή προτομή του Άλλαν Καρδέκ, περιβεβλημένη από δάφνας και άνθη.

Έν τή αίθουση πανταχού ήσαν γεγραμμένα πνευματιστικά έπιγραφαί.

Μεταξύ του διά τό κοινόν προδιορισμένου χώρου και τής κρηπίδος είχαν τοποθετηθή τέσσαρες μακραί τράπεζαι διά τούς δημοσιογράφους.

Τέλος τά πάντα είχαν διατεθή ούτως ώστε τό άκροατήριον νά εύρίσκηται εν άνέσει.

Τό Βέλγιον, ή Χιλή, ή Βρασιλία, ή Γαλλία, ή Όλλανδία, ή Ιταλία, ή Άλγερία, ή Ισπανία, ή Πορτογαλία, ή νήσος Κούβα, τό Μεξικόν, ή Γερμανία, ή Ρωσία, ή Κωνσταντινούπολις, τό Περού, ή Κολομβία, ή Άργεντινή Δημοκρατία, άντεπροσωπεύοντο, ως και αι Βαλεαριδες νήσοι, ή Κέρκυρα κτλ.

Όμοφώνως έξελέγη επίτιμος πρόεδρος του Συνεδρίου ό σοφός και πολυμαθής κ. Ιωσήφ Κ. Φερνανδέζ, πρεσβύτερος τών Ισπανών πνευματιστών.

Η Βαρκελώνη είναι πόλις τών διασκεδάσεων και τών ήδονών, και μολονότι ένδιαφέροντα μνημεία, σπουδαίαι οικοδομαί, θέατρα, άπειροι συλλογοί κτλ. καλοϋσι καθ' έσπέραν τούς νοήμονας, σοφούς και επιστήμονας παρ' αυτούς, εν τούτοις κατά τας συνεδριάσεις ταύτας τών πνευματιστών ή περιεργεία και τό ένδιαφέρον τών πνευματιστών είχε τσοϋτόν διεγερθή, ώστε ουδόλως έλειψαν έξ αυτού.

Τό πλήθος κατά τας συνεδριάσεις συνωστιζετο σχεδόν εν τή αίθουση ούτως, ώστε ή είσοδος καθίστατο δυσχερής.

Ουδέποτε Συνέδριον έπεδειξάτο τόσον ένδιαφέρον, και ούδέποτε τσοϋτόν πλήθος επιστημονών έλαβε μέρος εν οίκα δήποτε επιστημονική συνελθεί.

Τό πνεϋμα του Άλλαν Καρδέκ, του ιδρυτού του πνευματισμού, όπερ βεβαίως παρευρίσκετο εν τή τελετή ταύτη, ήτο εν πλήρει άγαλλιάσει, διότι οι μαθηταί αυτού τόν έτίμησαν και έδόξασαν πλέον ή όσον έδει διά του καταρτισμού του συνεδρίου τούτου, όπερ μεγάλως έπέδρασεν επί τής ήθικής διαμορφώσεως, και διά τών παρυρεθέντων άκρατών και τών προσελθόντων αντιπροσώπων τών διαφόρων κέντρων του πνευματισμού.

Διά κοινής όμοφωνίας, τά ακόλουθα πορίσματα τής ισπανικής σχολής υιοθετήθησαν υπό του Συνεδρίου.

«Τό πρώτον διεθνές πνευματιστικόν συνέδριον έπιβεβαιώ και διακηρύττει τήν ύπαρξιν και ιδιότητα του πνευματισμού ως επιστήμης άκραιότητος και προόδου, ής αι βάσεις είσιν. Η ύπαρξις του Θεού. — Τό άπειρον τών κατοικουμένων κόσμων. — Αισχέσεις μεταξύ τών ένσεσρακωμένων και μήψυχών.

Τό Συνέδριον θεωρησαν τά εν ταίς διαφόροις αυτών φάσεσι άποτελέσματα ποιείται τας ακόλουθους άποράσεις.

1. Ό πνευματισμός είναι μία θετική και πειραματική επιστήμη έπισηρωθείσα διά τής άνιχνεύσεως τής αληθείας και διά τής ιστορίας.

2. Ό πνευματισμός είναι άνωτέρα φιλοσοφική επιστήμη ικανοποιούσα ύπερ πάσαν άλλην τήν συνείδησιν, τήν λογικήν και τήν δικαιοσύνην.

3. Ό πνευματισμός είναι ψυχολογική επιστήμη, άποδεικνύουσα τήν ύπαρξιν τής ψυχής, και διδει ήμιν τήν λογικωτάτην έξήγησιν τών σχέσεων τής ψυχής και του σώματος.

4. Ό πνευματισμός είναι θεία επιστήμη, άποδεικνύουσα ριζικήν προς τόν Θεόν πίστιν—τήν βεβαιότητα μελλούσης ζωής—έπισφραγίζει τήν εϋθύνην τών πράξεών μας κατά τό αυστηρόν δικαίον, και άποδεικνυσι τήν ανάγκην τών διαδοχικών ένσεσρακώσεων ως μέσον τής άπειρου προόδου, είτε εν τώ ήμετέρω πλανήτη, είτε εν τοις αστρώοις κόσμοις.

5. Ό πνευματισμός άποδέχεται κοινωνική επιστήμη προς λύσιν τών έπομένων φιλανθρωπικών προβλημάτων τής άκραίας άνατροφής και παιδείας τών δύο φύλων,—τής νομοθεσίας,—τής ιδιοκτησίας,—τής άμοιβαίοτητος,—τών κοινωνικών σχέσεων,—τής αδελφότητος.

6. Ό πνευματισμός είναι ή αληθής σχολή του όφειλομένου σεβασμού προς πάντας τούς διερευνητάς τών αληθειών. Κατά συνέπειαν, τό Συνέδριον άποδέχεται τας ακόλουθους προτάσεις, ως οι αντιπρόσωποι διατίθενται νά θέσωσιν εις ένέργειαν εις τας χώρας των, άμα ως εϋνοϊκαι περιστάσεις συντελέσωσι εις τούτο, ήτοι:

α.) Νά ένώσωσι και φέρωσι εις όμοσπονδίαν πάντας τούς πνευματιστάς έπικρατείας τινος, και νά συγκεντρώσωσι πάντα τά ένθικά πνευματιστικά κέντρα.

β.) Νά εισάγώσωσι τά στοιχεία του πνευματιστικού δόγματος παρά τώ λαώ, και νά έγκαταστήσωσι φιλοσοφικάς

έδρας του πνευματισμού παρά ταίς άνωτάταις σχολαίς.

γ.) Νά διαδώσωσι τό δόγμα τοις πλήθει, διά δημοσιευμάτων, συνελύσεων, διά του τύπου κτλ.

δ.) Νά γνωστοποιήσωσι τας πνευματιστικάς ομάδας και τά κέντρα, ότι ό διδάσκαλος Άλλαν Καρδέκ μας κατέστησε προσεκτικούς ως προς τήν προς τας άποστάσας ψυχάς ένπιστιαν μας. «Πρέπει είπειν, νά υποβάλλωμεν τας άνακρινώσεις αυτών υπό αυστηρόν έλεγγον, διότι άνευ τούτου ό πνευματισμός ύποτιμάται τής άξίας του».

ε.) Δείν νά συσταίνηται παντί σοβαρώ φίλω και έραστῃ τής προόδου ή ένδελεχής μελέτη και ειλικρινής εξέτασις τών έργων του, τών πνευματιστικών πορισμάτων του, ως προς τήν προϋπαρξιν και τήν έπιβίωσιν, τήν πειραματικήν άπόδειξιν τής άθανασίας τής ψυχής του άνθρώπου διά τής μετά τών πνευμάτων έπικοινωνίας, τήν άπειρίαν τών φάσεων εν τῃ διηνεκεί έξελίξει παιτός ατόμου, τήν άμοιβήν και τιμωρίαν ως φυσικήν συνέπειαν τών πράξεων έκάστου, τήν άπειρον προόδον, τήν παγκόσμιον συγκοινωνίαν τών όντων, κτλ.

Ό χαρακτήρ του πνευματισμού συνοψίζεται ως εξής:

1. Άποτελεί θετικήν και πειραματικήν επιστήμην.
2. Είναι άκριβής τύπος τής άποκαλύψεως.
3. Παρέχει σημαντικόν έφοδιον εις τήν πρόοδον.
4. Λύει τά δυσκολώτατα κοινωνικά προβλήματα.
5. Άνυφοί τό αίσθημα, τήν κρίσιν, και ικανοποιεί τήν συνείδησιν.
6. Ουδέμιαν θρησκείαν έπιβάλλει, αλλά προκαλεί μελέτην.
7. Πραγματοποιεί τήν προς τόν Θεόν ύψωσιν τής ψυχής, ήτις είναι συνέπεια ιστορικής άνάγκης.

Συνείπει τών άρχών τούτων, τό Συνέδριον έννοει, ίνα πās Σύλλογος και πāν μέλος διά πάντων τών εις τήν διάθεσιν αυτών νομίμων μέσων, υποστηρίξωσι πάσαις δυνάμει τήν άνάπτυξιν του άνθρώπου. Έπάγεται δε:

α.) Τήν έντελή μελέτην του πνευματικού δόγματος.

β.) Τήν ένδελεχῃ έξάπλωσιν του διά παντός μέσου.

γ.) Τήν πραγματώνωσιν τών άρχών του δι' ένασκήσεως τής άρετῆς εν τῃ δημοσίω και ιδιωτικῃ βίω.

Πρός τελεσφόρησιν δε του άποτελέσματος τούτου, τό Συνέδριον, έννοει ίνα πās πνευματικός σύλλογος, και πāν μέλος, θεωρῶσι πάντα άνθρωπον ως αδελφόν εν τῃ διαμάχη του βίου, και εν πάση περιττάσει. Πρός τούτο έντέλλεται.

δ.) Τόν προς πάντα άναζητητήν τών αληθειών σεβασμόν, έστω και μή πνευματιστήν.

ε.) Τήν ένδελεχῃ προσπίθειαν προς τόν σκοπόν τής έκλαϊκείσεως του Συλλόγου εις πάσας τας κοινωνικάς σφαιρας.

ζ.) Τήν άναζήτησιν και άπόκτησιν τής άπολύτου έλευθερίας τής σκέψεως, τήν έντελή παιδείωσιν άμοφτέρων τών φύλων, και τόν κοσμοπολιτισμόν εν άπάσαις ταίς κοινωνικαίς σχέσει.

η.) Τήν άυτονομίαν πάντων τών πνευματιστών, παντός μύστου, έκάστου συλλόγου όφειλοντος νά διατηρή διαρκείς σχέσεις προς τό κέντρον τής περιφερείας του, έκάστου τοπικού κέντρου προς τό ένθικόν του κέντρον, και έκάστου ένθικου κέντρου προς τά τών άλλων έπικρατειών.

Τῃ κοινή δ' εν τέλει όμοφωνία τό γραφείον του Συνεδρίου, ως και πάντες οι αντιπρόσωποι άπεδέχθησαν τά έπόμεια, τῃ προτάσει τών αντιπροσώπων.

«Τό εν Βαρκελώνη συνελθόν διεθνές Συνέδριον τών πνευματιστών έπιβεβαιώ και διακηρύττει τήν πραγματικήν και άναμφισβήτητον ύπαρξιν τών πνευμάτων».

θ.) Έν περιπτώσει συστάσεως τοπικής όμοσπονδίας πνευματιστών, έκαστον μέλος όφειλει νά έχη δύναμιν τών κλίσεών του και τής ιδιοφυίας του, πλήρη έλευθερίαν ένέργειας εν τῃ ένασκήσει τών καθηκόντων του. Νά συμμετέχη προς πάντα σύλλογον και συντελεί κατά τό ένόν εις τήν πρόληψιν τών μεταξύ τών ένθων ρήξεων. Νά τεινῃ εις τόν άφοπλισμόν τών ένθων, και τήν άχρηστίαν τών εν τοις συνόροις αυτών όχυρωμάτων, δύναμει του λόγου και του τύπου. Νά ζητή τήν κατάργησιν τής θανατικής ποινῆς, όπου άν αυτη ύφίσταται, και νά έργαζήται διά τήν καταστροφήν τής δουλείας ύφ' όλας αυτῆς τας μορφάς.

Φ. Π.

BENIAMIN ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

(Συνέχεια)

Εν τούτοις η δίκαια του Φραγκλίνου ταχώς εστράφη προς τας πειραματικὰς ἐπιστήμας, διάφοροι δὲ ὑπ' αὐτοῦ γενόμενοι δοκιμαί εἴθεσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν ἀνακαλύψεων καὶ τῶν χρησίμων βελτιώσεων, ὡς ἡ θέρμανσις διὰ μέσου οἰκονομικῶν θερμαστῶν, ἡ πλακοστρωσις τῶν ὁδῶν, κτλ. πλὴν ἡ εὐραία αὐτοῦ ἰδιοφυία καὶ τὸ ἀναζητητικὸν αὐτοῦ πνεῦμα μετ' ὀλίγον ἀνεκάλυψε τὸ ἀντικειραίνεν, ἀφοῦ ἐποίησεν ἀπειρα πειράματα ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τῆς αἰτήσεως τῆς Ἐταιρείας τοῦ Ἀναγνωστηρίου τῆς Φιλαδελφίας, ἡ; τὸ ἐνδιαφέρον εἶχεν ἐγερθῆ συνειπία τῶν προόδων τῶν ἀγγλων φυσιοδιδῶν. Ὁ Φραγκλίνος ὑψώσας τότε πελώριον αὐτὸν (τὸ γνωστὸν ἀνεμοφόρητον παίγιον τῶν παιδῶν) ἐν καιρῷ καταγίγδοις, ἐποποθέτησε αἰσθητῶν κλειδα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σπάγγου τοῦ αἵτου, τὸ καταλῆγον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ κατώρθωσεν ὄντως νὰ παραγάγῃ σπινθήρας καὶ νὰ προσδιορίσῃ τὸ ἠλεκτρικὸν φαινόμενον τὸ ὅποιον ἀνεξήτει, καὶ ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς βλάσι εἰς τὴν περὶ ἀντικειραίνου ἀνακάλυψίν του. Ἐδάκρυσε δὲ ἀπὸ χαρᾶς, ἀναφωνήσας, ὡς ὁ Ἀρχιμῆδης: «Εὐρύον!»

Ἀπασα αὐτοῦ αἱ ἀνακαλύψεις καὶ αἱ πρὸς τὴν δημοσιογραφικὰν ἀπασχολήσεως του δὲν ἠμποδίσαν ποσῶς τὸν Φραγκλίνον νὰ ἀφιέρωσῃ ἀφ' ἑτέρου ἑαυτὸν καὶ εἰς τὰ δημοσὶα ὑποουργήματα, διότι εἶχεν ἐν ταῦτῳ ἐκλεχθῆ μέλος τῆς Συνελεύσεως τῆς Πενσυλβανίας καὶ διορισθῆ γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρομειῶν. Σοβαρὸν δὲ τι γεγονός ἐπέβη ἀιφνιδίως, ἐξ οὗ προέκυψεν ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἀμερικῆς, ἐμελλε ν' ἀποσπᾶσθ αὐτὸν τῶν συνήθων αὐτοῦ ἐργασιῶν, καὶ τῆς πόλεως ἐν ἡ διαρκῶς τότε διέμενον, ἵνα τὸν ἀναγορεύσῃ διπλωμάτην ἐν ὅλῃ τῇ ὑψηλῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως. Τὸ Βρετανικὸν Κοινοβούλιον διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1764 ψηφισθέντος Νόμου περὶ γραμματοσήμων, ἀντεποιεῖτο τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὰς ἀποικίας τῆς πόρου, οἵτινες πρότερον δὲν εἶχον ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν. Γενικὴ κατακραυγὴ ἀμέσως ἠγέρθη ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τῆς αὐθαίρετου ταύτης πράξεως, καὶ ὁ Φραγκλίνος ἐπεφορτίσθη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του νὰ μεταβῇ εἰς Λονδίνον καὶ πείσῃ τὴν Ἀγγλίαν ὅπως ἀνακαλέσῃ τὸ ἄξιον αὐτὸ μέτρον. Ὁ βουλευτὴς τῆς Πενσυλβανίας ἀπέδειξεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εὐφυίαν καὶ διορατικότητα ἐκτός πάσης ἀμφιβολίας, καὶ ἐπὶ δέκα περίπου ἡμέρας ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων, ἕτινα ἡ εὐφροδία τοῦ λόγου καὶ τὸ κοινὸν δίκαιον τῆς πατρίδος μητροῦ του καὶ τῆς ἀποικίας τῆς ἠδυνήθησαν νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ, πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ νικήσῃ τὴν ἀγγλικὴν ἰσχυρογνωμοσύνην. Τεθωρακωμένος δὲ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος, δι' οὗ αἱ Συνελεύσεις τῆς Ἀμερικῆς, ὁμοθυμῶς, εἶχον ἀποκρούσει τὴν εἰς τὸ βρετανικὸν Κοινοβούλιον ἀναγνώρισιν τοῦ δικαίωματος τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους αὐταῖς, ὁ Φραγκλίνος προεῖπεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅτι ἐν τῷ ἀγῶνι, ὃν ἀνελκύεσθαι αὐτὴ, θὰ κατασυντεριβῆτο, ὡς ὠραῖον τι ἐκ ποροελάτης ἀγγείου. Καὶ ὄντως, ἡ Ἀγγλία, ἀδυνατῶσα νὰ ὑποστηρίξῃ τοιοῦτον μακρὸν ἀγῶνα, ἀνεῖναι τῆς τελείας καταστροφῆς τῆς ἡ ὑπὸ τοῦ Φραγκλίνου ἐκστομηθεῖσα σύγκρισις πρὸς ἀγγείον ἐκ ποροελάτης, ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος εὐθύτης. Ἠδύντο ἐκτός τούτου νὰ συγκρίνῃ αὐτὴν πρὸς πολυπόδα, οὗτινος τὸ κέντρον εἶναι λεπτοφύεσ καὶ ἀνίσχυρον, καὶ οὗτινος ἀπασα ἡ δύναμις συγκεντρῶται εἰς τὰ ἄκρα, πρὸς τὰς μακρὰς νευρίδας, δι' ὧν συλλάμβανει τὴν ἄγρην τῆς. Συντρίψατε τοὺς πόδας τοῦ πολυπόδα, ἀφαιρέσατε τὰς ἀποικίας τῆς Ἀγγλίας, καὶ αὐτὴ δὲν θὰ ἔχῃ πλέον λόγον ὑπάρξεως.

Οὐδὲν θαυμασιώτερον τῶν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀγγλικῶ Κοινοβουλίου ἀπαντήσεων τοῦ Φραγκλίνου.

— Οὐδὲν ὑπάρχει μίσην πρὸς ἐξαναγκασμὸν τῶν Συνελεύσεων τῆς Ἀμερικῆς, ἵνα ἀκυρώσῃ τὰς ἀποφάσεις των; — Οὐδὲν τοιοῦτον γνωρίζω, ἀπεκρίνατο ὁ Φραγκλίνος. Οὐδέποτε θὰ τὸ κάμωσιν, ἐκτός ἂν ἐξαναγκασθῶσιν ὑπὸ τῆς βίας τῶν βιπλων.

— Οὐδεμία λοιπὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἰσχύς ὑπάρχει, ἥτις νὰ δύναται νὰ τὰς ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν ἀκυρώσιν;

— Οὐδεμία ἰσχύς, ὅσονδῆποτε μεγάλη καὶ ἂν εἶναι αὐτή, δύναται νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μεταβάλωσιν γνώμην.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν προῖον τῆς ἀγγλικῆς βιομηχανίας ἐπετρέπετο νὰ εἰσάγῃ εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀγγλικῶ Κοινοβουλίου ψηφίσεως τοῦ περὶ γραμματοσήμων νόμου, ὁ Φραγκλίνος εἶπεν, ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ, οἵτινες ἔως τότε ἔρεσκοντο νὰ ποιῶνται χερσὶν τῶν νεωτεριστικῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀγγλικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, θὰ προέτασον τοῦ λοιποῦ τὴν φιλαυτίαν των, καὶ αἱ εἴθερον μέχρι τελείας ἐξκνήσεως τὰ παλαιὰ αὐτῶν ἐνδύματα, μέχρις οὗ διδάξων ἐαυτοὺς τὸν τρόπον τοῦ κατασκευάζειν καινουργῆσ.

Ὅπταν δὲ αἱ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ τῆς ἀποικίας τῆς ἐξυθροπραξία ἤρξαντο, ὁ Φραγκλίνος, ὅστις εἶχεν ἤδη ἐπισκεφθῆ τοὺς Παρισίους, ἐν ἔτει 1767 καὶ 1769, ἐπεφορτίσθη τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς νὰ συνάγῃ τὴν μετὰ τῆς Γαλλίας συμμαχίαν, ἣν ἐξέπληρωσε μετὰ ἐντελεστάτης δεξιότητος καὶ σπανιοτάτης ἐπιτυχίας. Πᾶσαι αἱ γαλλικαὶ ἐπισημοτήτες, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΒ'.

ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ἐυγενέστατα καὶ ἐγκαρδιώτατα, μετὰ δὲ τῶν κυριῶν Delfand, de Luxembourg καὶ de Boufflers συνδιελέγετο τόσον οικειῶς, ὡς θὰ συνομιλεῖ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Φιλαδελφίας καὶ τῆς Βοστώνης στενωπῶν φίλων του. Αἱ εἰκόνας του ἐκκυκλοφόρου ἐν Γαλλίᾳ συνοδεύονται μετὰ τῶν εὐφροστάτων λέξεων καὶ φράσεων, αἵτινες καθ' ἐκάστην στιγμήν ἐξήρχοντο τοῦ στόματός του. Πανταχόθεν συνεαίροντο αὐτὸν, ὁ δὲ παλὺς Turgot τῷ ἀπηύθυνε τὸ ἀκόλουθον μονόστιχον, ὅπερ ἐχαράχθη ἐν τῇ μνήμῃ πάντων, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς τοῦ ἀντικειραίνου ἀνακάλυψέως του:

Eripuit caelo fulmen, sceptrumque tyrannus:

ἤτοι: *Ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἀπέσπασε τὸν κεραυνόν, καὶ ἀπὸ τοῦ τυράννου τὸ σκῆπτρον.*

Ὁ Φραγκλίνος κατὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐποχὴν τῶν σοβερῶν ἀνακαλύψεων καὶ τῆς ἀναπλάσεως τῶν ἰδεῶν, συνετέλεσε διὰ τῆς προσωπικῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ πρὸς τὴν ἐργασίαν αἰσθημάτος, καὶ τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα ἱεροῦ καθήκοντος, ἐξ οὗ οἱ συμπολιταὶ του ἀρυσθέντες τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ τὰς ἀναγκαίας δυνάμεις συνετέλεσαν εἰς τὴν πρόοδον καὶ εὐμερίαν τῆς αὐτῶν πατρίδος.

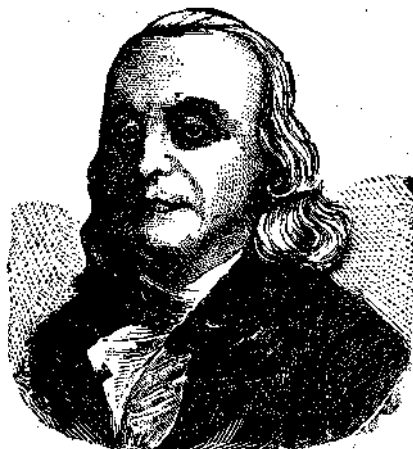
Τοιοῦτοι ἄνδρες δικαίως ἀπεσπᾶσαν τὴν ἀγάπην καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἵτινες μετὰ θαυμοσμῶ καὶ σεβασμῶ προσηγόρευον αὐτούς:

Ὁ Βολταίρος κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1778 ἀποθνήσκων, ἔδωκε τὴν εὐχὴν του πρὸς τὸν ἔγγονον τοῦ Φραγκλίνου, ἀπόμεινας αὐτοῦ τὸ μέτωπον καὶ ἀναφωνῶν ἐν πλήρει ἐνθουσιασμῷ δι' οὗ ἐξεφράζετο τὸ ἰδανικὸν τῆς Νέας Ἀμερικῆς τὰς πλήρεις μεγαλοφυοῦς ἐκφράσεως ἐκείνας λέξεις: «God and liberty!

Ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐλευθερία!»

Οἱ δύο μεγάλοι ἄνδρες Βολταίρος καὶ Φραγκλίνος ἠσπᾶσαντο ἀλλήλους δακρύοντες, διότι ἐκτοτε δὲν ἐμελλον νὰ ἐπανιδῶσιν ἀλλήλους.

(Ἀκολουθεῖ)



BENIAMIN ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

ΕΡΩΣ ΠΑΡΑΚΑΙΡΟΣ

(Ἀτήγημα πρωτότυπον)

(συνέχεια)

— Βεβαίως, ἀλλ' ὅση δυσάρεστον καὶ σκληρὸν εἶναι, νὰ περιέλθῃ τις τοσοῦτον ἀποτόμως ἀπὸ τὴν εὐμέρειαν εἰς τὴν πένιαν, παρηγοροῦμαι ἀφ' ἑτέρου, καθότι ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐξασφαλίζει καὶ ἐπιταχύνει τοὺς γάμους μας. Ἐκτός δὲ τούτου, ἀφότου ἀπεφασίσθη μετὰξὺ μας, συνειθισα εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀπλότητος καὶ ἡσυχίας. Ἦν μόνῃ ἡ πένια παρασκευάζει καὶ διότι, ἄς σοὶ τὸ εἶπω ἤδη ἐλευθέρως, ὁ πατήρ μου ἀμφιβόλως θ' ἀντέτεινε πάσαις δυνάμειν εἰς τὴν ἔνωσιν ταύτην καὶ οὐδέποτε θὰ εἶδιδε τὴν συγκατάθεσίν του. Καὶ ναι μὲν θὰ ἐπιπροβλεπομένη καὶ ἄνευ ταύτης εἰς τὴν τέλει τῶν γάμων μας, ἐναντίον τῆς θελήσεώς του, ἀλλ' ὤφειλον νὰ ἔχω ὑπ' ὄψιν μου, ὅτι θὰ ἰσπεροῦμην τῆς ὑλικῆς ὑποστηρίξεώς του καὶ ὅτι ἐπρεπε νὰ προπαρσκευασθῶ εἰς τὴν ἄνευ πόρων διατήρησίν μας. Ὡστε βλέπεις, Ἀσπασία, ἡ περίστασις εἶναι ἡ αὐτή.

— Καὶ τὸ μέλλον;

— Τὸ παρὸν σκέπτομαι, ἰδίως σέ, τὸν ἐρωτᾷ μας καὶ τοὺς γάμους μας, τὸ δὲ μέλλον θὰ ἔλθῃ ἀφ' ἑαυτοῦ.

Ἡ Ἀσπασία, μόλις συνελθοῦσα:

— Ἐν τούτοις, ἐγώ, τῷ λέγει, τὸν πατέρα μου σκέπτομαι.

— Τὸν πατέρα σου! ἐπαναλαμβάνει ὁ Πέτρος, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ.

— Ναι. Ὁ πατήρ σου δὲν θὰ συγκατετίθετο νὰ λάβῃς σύζυγον ἄνευ προικῶς, ἀλλ' ἤδη ὁ ἰδικὸς μου θὰ συγκατετίθῃ νὰ λάβῃ σύζυγον ἄνευ ὀβολοῦ;

— Μὰ, μοὶ φαίνεται, ὅτι μοὶ εἶχες εἶπει. . . .

— Ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῶν γονέων μου συγκατάθεσις ἦτο ἐξηραλισμένη. Καὶ πῶς δὲν θὰ συγκατετίθετο μετὰ πάσης εὐχαριστήσεως εἰς συνοικέσιον, ὅπερ θὰ μὲ ἔκαμνε συμμετοχον περιουσίας σημαντικῆς, οἷα ἡ ἰδική σας; Ἦδη ὅμως, ὅτε ἡ περιουσία αὕτη ἀπωλέσθη, λαμβάνεις θέσιν ἀπέναντι τοῦ πατρός μου ὅμοιον, πρὸς ἢν ἐγὼ εὐρισκόμην πρότερον ἀπέναντι τοῦ ἰδικοῦ σου, καὶ συλλογιζομαι ὅποιαν ἐντύπωσιν θὰ κάμῃ εἰς αὐτὸν ἡ παύσασίς σου καὶ τίνα ὑποδοχὴν θὰ λάβῃ. Ἐὰν ἀρνηθῇ;

— Τότε σὺ θὰ συντελέσῃς.

— Ἴσα ἴσα σήμερον τὴν πρῶταν συνδιελεγόμεθα περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς μου, καὶ μοὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἔκαμνε γαμβρὸν πένητα, διότι ἐν ἡ καταστάσει αὐτὸς εὐρίσκεται τὴν σήμερον, δὲν ἀπαιτεῖ μὲν περιουσίαν, πλὴν ἐπιθυμεῖ ὥστε, ἐάν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ μέλλων σύζυγός μου ἀπέθνησκε, μετὰ τίνα ἔτη μετὰ τοὺς γάμους μου, νὰ μὴ ὑποπέσω εἰς τὴν ἐσχάτην ἐνδειαν, καὶ ἀναγκασθῇ αὐτὸς ἐν τῷ γήρατί του νὰ ἐργάζεται πρὸς διατροφήν τῶν ἐγγόνων του. Αὐτὰ κατὰ ἔξιν μοὶ εἶπεν ὁ πατήρ μου;

— Καὶ τότε; τί θὰ γίνῃ;

— Τότε! τί νὰ σοὶ εἶπω; τί ξέρω ἐγώ;

Ἡ Ἀσπασία τότε ἠγέρθη ἐκ τῆς θέσεώς της καὶ ἤρξατο βαδίζουσα ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ μνηστήρός της ὅλας ἐν ταραχῇ καὶ σπασμωδικῇ κινήσει, οὐδόλως ὑποκρύπτουσα τὴν ἀνησυχίαν καὶ συγκίνησίν της! Ἐστρέφετο δὲ συχνάκις περὶ ἑαυτὴν σασπιτομένη καὶ μὴ ὀμιλοῦσα, χωρὶς νὰ διδῇ προσοχὴν ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ μόνη.

Ὁ Πέτρος παρετήρει ταύτην ἐκστατικῶς καὶ μετὰ περιεργίας, ἡ δὲ καρδιά του συνεσφίγγετο ἐξ ἀορίστου ἀπελπισίας.

Τέλος αὕτη σταματήσασα πρὸ αὐτοῦ:

— Εἴχομεν μείνει σύμφωνοι, τῷ λέγει, ὅτι ὅπταν θὰ ἀνεγίνωσκον εἰς τὴν «Νέαν Ἐφημερίδα» τὴν ἀγγελίαν σου, θὰ ἤρχεσο διὰ νὰ μὲ ζητήσῃς ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου, δὲν εἶναι ἀληθές;

— Ναι, καὶ δι' αὐτὸ ἦλθον.

— Πολὺ καλὰ. Καὶ τίς θὰ παρουσιασθῇ νὰ κάμῃ τὴν αἰτήσαν ταύτην; οὐχὶ βεβαίως ἐκεῖνος, οἷος ἦσο πρὸ τινῶν ἡ-

μερῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος, οἷος εἶσαι σήμερον, καὶ θὰ ἀναγκασθῇ βεβαίως νὰ ὀμολογήσῃς τὴν ἀλήθειαν πρὸς τὸν πατέρα μου.

— Βεβαίως.

— Σεῦρεῖς, ξέρω καὶ ἐγὼ πῶς θὰ ἐκλάβῃ τὴν πρότασίν σου; Καὶ πρέπει ἀπερισκέπτως νὰ ἐκτεθῶμεν εἰς τὰς συνεπειὰς τῆς ἀρνήσεώς του; αἵτινες θὰ ἦνε καταστρεπτικαὶ δι' ἡμᾶς, καὶ πῶς τότε νὰ πείσωμεν αὐτὸν νὰ μεταβάλῃ γνώμην; ἢ θὰ ἦναι ἀδύνατον.

— Ὡστε δὲν θέλεις νὰ κάμῃ τὴν πρότασίν μου;

— Δὲν θέλω τίποτε. Ζητῶ λύσιν, ἐπάνοδον εἰς τὸ καθεστῶς, τὴν προτέραν μου κατὰστασιν.

— Καὶ ἡ ἐνδιαφερόουσα θέσις σου;

— Ἴσα ἴσα τοῦτο μὲ καθίστα τρελλήν; Ἄ! Πέτρε! τί λάθος! . . . δυστυχία μου. . . τί ἔκαμα. . .

Καὶ ἡ τάλας κατέπεισε ὡς μολυβδος ἐπὶ τῆς ἔδρας, λιπόθυμος καὶ ἐκλελυμένη.

Ὁ Πέτρος ἠσυχῶς προσεπάθησε νὰ τὴν λάβῃ εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ τὴν καθησυχάσῃ, ψιθυρίζων παρηγορητικὰς τινὰς λέξεις, πλὴν αὕτη τὸν ἀπώθησε.

— Ἄς σκεφθῶμεν, τῷ λέγει.

Καὶ ἀμφοτέροι διέμεναν οὕτως ἐπ' ἀρεκτόν, ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, παρατηροῦντες ἀλλήλους.

— Ἡ μήτηρ σου, τοῦλάχιστον, δὲν σ' ἀγαπᾷ αὕτη, τῷ λέγει, ὥστε νὰ τῇ ὀμολογήσῃς τὰ πάντα;

— Προτιμῶ τὸν θάνατον, τῷ ἀπαντᾷ, ἢ νὰ τῇ εἶπω τοιοῦτόν τι.

— Τὸν θάνατον;

— Ναι. Ἀκριβῶς, διότι αἰσθάνομαι πόσον μὲ ἀγαπᾷ, δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ τῇ κάμω τοιαύτην ἐξομολόγησιν.

— Χωρὶς νὰ τῇ ἐκμυστηρευθῇς τὰ πάντα, δὲν δύνασαι τοῦλάχιστον νὰ τῇ εἶπῃς ὅτι σ' ἀγαπᾷ;

— Δύναμαι.

— Ὅτι ἀναγαπῶμεθα;

— Δύναμαι.

— Εἰ αὕτη θὰ πείσῃ τὸν πατέρα σου.

— Μὰ αὐτὰ δὲν γίνονται εἰς μίαν ἡμέραν, ἀπαιτεῖται καιρὸς.

Καὶ ἔπαυσε, παρατηροῦσα ἐν ταῦτῳ τὸν Πέτρον, ὡς νὰ διέβλεπε μέσον τι διεξόδου.

— Ναι, προσέβηκεν, ἀπαιτεῖται καιρὸς, καὶ δὲν πρέπει νὰ παρουσιασθῇς αὐριον, οὐδὲ νὰ μάθωσιν οἱ γονεῖς μου ὅτι ἤθεες εἰς Καψάλιον. Πρέπει δὲ ν' ἀναχωρήσῃς πολὺ πρῶτ, διότι ὁ πατήρ μου ἐγείρεται τὴν ἕκτην ὥραν. Εἰς τὰς πέντε νὰ φύγῃς.

— Θὰ φύγω.

— Καὶ θὰ σοὶ γράψω.

— Αὐριον;

— Ναι, αὐριον, ἢ μεθαύριον.

— Θὰ κάμῃς λόγον αὐριον εἰς τὴν μητέρα σου;

— Τοῦτο δὲν σοὶ τὸ ὑπόσχομαι. Θὰ εἶδῶ, θὰ σκεφθῶ, πλὴν ὁ καιρὸς ἐπείγει καὶ ἡ ἀλήθεια κεραυνόπληκτος θὰ πείσῃ ἐν τούτοις μίαν ἡμέραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου.

— Παραδέχομαι, ὅπως καὶ σὺ, ὅτι ὁ πατήρ σου δὲν συγκατανεύει νὰ σὲ δώσῃ πρὸς σύζυγον πτωχόν, πλὴν ἐάν τοῦ ἐξηγήσῃς καὶ ὑποσχεθῇς ὅτι ὁ σύζυγός αὐτός θὰ ἐργασθῇ, θὰ κερδίῃ χρήματα, θὰ ἐπαρκῇ πρὸς διατροφήν αὐτοῦ, τῆς συζύγου του καὶ τῶν τέκνων του, δὲν πιστεύω νὰ σοὶ ἀρνηθῇ τὴν χάριν ταύτην. Σοὶ εἶπον πρότερον, ὅτι εἶχον κάμει τὸ σχέδιόν μου, ἀρῆσέ με νὰ σοὶ τὸ ἐξηγήσω.

— Ἄ! ναι, ἔχεις δίκαιον. Τί σκέπτεσαι λοιπὸν νὰ κάμῃς; Εἶπέ μοι τὸ σχέδιόν σου.

Καὶ ὁ Πέτρος τῇ ἐξηγήσε τί ἐσκέπτετο καὶ τί ἠλπίζε. Παρὰ τῷ πατρὶ φίλου του τινὸς εὐρισκεν ἀμέσως θέσιν, ταπεινὴν μὲν, εἶναι ἀληθῆς, πλὴν ἥτις θὰ τῷ εἶδε κέρδος τῆσασα χιλιάδας δραχμᾶς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, πέντε κατὰ τὸ δεύτερον. Ἀπητήτετο πρὸς τοῦτο δεκάροσ καθημερινὴ ἐργασία, ἀλλὰ δὲν τὸν ἰδεόλεγε ταῦτα! εἶχε τὴν διάθεσιν νὰ ἐργασθῇ, ἀρκεῖ ὅτι θὰ ἐπέστρεφε εἰς τὴν οἰκίαν του ἔσθα θὰ ἀνέμεν αὐτὸν σύζυγός ἀξιογάπητος. Ἐπιπλεῶ ὀλίγα ἀλλ' ἀρκετὰ εἶχε εἰς τὴν διάθεσίν του, ἀρκούντα διὰ μικρὰν κατοικί-

κίαν εν αποκέντρω θέσει των Αθηνών κειμένη, ένθα τὰ ένοικια είσιν εύθηνά. Έν τέλει δέ, προσέθηκε, τὰ τής ή σύγυυ ταύτης και ήγαπημένης ζωής θέλητρα, άτινα δια τής αποκτήσεως τέκνων αποκαθιστώσιν τον περιωρισμένον και μονότονον βιον του άνθρώπου πολυ θελκτικώτερον και εύαρεστότερον του έν έπιδείξει και έν τω κέντρω των πόλεων διαγομένου. Τά πάντα είχε προβλέπει. Μόνον οι πλουσιοι είναι εύτυχεις;

Γ'

Ότε το λυκαυγές ήρχισε να λευκαίνη τας ύέλους των θυριδων, ή Ασπασία, αποχαιρετήσασα τον μνηστήρά της, είσηλθεν εις το δωμάτιόν της και κατεκλιθη, ουχι όμως δια να κοιμηθη, διότι ή παραγή της, ή ζάλη και ό πυρετός, όστις κατείχεν αυτήν, δεν την άφινον ουδέ στιγμήν να ήσυχάση. Το πνεύμα της εύρίσκειτο εις έντελή σκοτοδίνην.

Όλιγον πρό των πέντε ώρων ήκουσε κρότον βημάτων προς την κλίμακα, και μετ' όλίγον την κάτω θύραν τής οικίας διανοιγομένην. Τότε ήγέρθη και έπορεύθη προς την θυρίδα, ής διήνοιξεν έλαφρώς το παραπέτασμα, και είδε τον Πέτρον έξερχόμενον τής οικίας και είτα στραφέντα προς αυτήν. Είχε τους όφθαλμούς προσηλωμένους προς την Ασπασίαν, ήτις τότε τον απέχαιρέτησε δια των χειρών, και εκείνος μετά μικράν κλίση τής κεφαλής και τής χειρός απέμακρύνθη άμέσως, πλέον ή άπαξ στρεφόμενος, σταματών και σκεπτόμενος, ως να άμπεταλαντεύετο έτι, εάν έπρεπε να προχωρήση ή να επιστρέψη.

— Θα τον επανιδώ άρα γε πλέον;

Την έρώτησιν ταύτην άπέτεινε καθ' εαυτήν κατακλινομένη τότε ή Ασπασία, αλλά χωρίς να δύνηται να άκολουθήση την σκέψιν ταύτην, διότι το πνεύμα της κατατεταραγμένον όν, έσπευδε δι' άλματών από του μέλλοντος εις το παρελθόν, και έσταμάτα εις το παρόν, όπερ την κατέπνιγεν.

Όποτε δε περί την έβδόμην ώραν ή μήτηρ της ήλθεν εις το δωμάτιόν της δια να την άφινιση και την άσπασθη, ως έπραττε καθ' εκάστην, εύρε ταύτην έν τή κλίην της όλως τεταραγμένην και πυρέσσουσαν, με την κόμην λελυμένην.

— Τι έχεις; είσαι άσθενής, Ασπασία;

— Όχι, μητερ.

— Ηκουσα θόρυβον έν τω δωματίω σου την νύκτα, και όλίγον έλειψε να έλθω να ιδω, τί έχεις.

— Τίποτε, έκοιμήθην κακώς.

— Μοι έφάνη, ότι ήνοιξες την θύραν.

— Ουχι, εκλεισα το παράθυρον.

— Διατί έκοιμήθης κακώς;

— Ξεύρω και έγώ, διατί έκοιμήθην κακώς;

— Ίσως υπέφερες από την χθεσινήν έμιλιαν του πατρός σου.

— Υπέφερα, ναι, ίσως.

— Και έγώ, Ασπασία, υπέφερα πολυ, και ίσως περισσότερο από σε, ουδέ έκοιμήθην καθ' όλην την νύκτα, ουχι όμως σκεπτομένη τον εαυτόν μου, αλλά σε, την αποκατάστασιν σου. Έάν τω Καψάλιον σε τρομάξη, εάν νομίζης, ότι δεν θα δυνηθής να συνειθισης εδώ, μέχρι τής αποκαταστάσεώς σου τουλάχιστον, πρέπει να μου το ειπης ελευθέρως, και αφού άκόμη ειμεθα εις την άρχήν, δια να πείσω τον πατέρα σου να μεταβάλη γνώμην.

— Όχι, τουτο δεν πρέπει να γίνη μητερ. Σε παρακαλώ, μη του ειπης τίποτε, θα ήτο άφροσύνη.

— Ναι, αλλά ειξευρε, ότι οι γονείς θυσιάζονται δια τα τέκνα των, και ουχι τα τέκνα δια τους γονείς των.

— Διδου, δεν είναι εκ μέρους μου θυσία να μειώμην εις Καψάλιον.

— Αλήθεια;

— Αληθίστατον.

— Μα, όμιλούσα ούτως, σκέπτεσαι και την αποκατάστασιν σου;

— Την αποκατάστασιν μου; ποσώς δεν σκέπτομαι τουούτον πράγμα, απ' εναντίας δε ύμας συλλογίζομαι. Καθ'

όσον άφορα έμέ, τίς ειξεύρει, άν μια νέα θα ύπανδρευθη έν σοφ δεν είναι άκόμη στεφανωμένη;

— Πώς όμιλεις ούτως;

— Όμιλώ ως άτομον λογικόν, ουχι ως νέα άφρων.

— Μα χθές, μοι φαίνεται, είχες περισσότεροαν πεποιθήσιν εις ό,τι μάς έλεγες.

— Α! χθές!

— Και τί σοι συνέβη από χθές μέχρι σήμερα;

— Και τί θα μοι συμβή; καλώς γνωρίζετε, ότι ουδέν μοι συνέβη.

— Δηλαδή, ένόησα, έβασάνισες την ιδέαυ ταύτην, και δια τουτο υπέφερας, και δεν έκοιμήθης την νύκτα. Η νύξ, Ασπασία μου, είναι κακή σύμβουλος παλλάκι, και δεν πρέπει να άφίνεσαι να παρασύρησαι υπό των φαντασιών τής άυπνίας, διότι αυτάί όμοιάζουσι προς τας όπτασίας του σκότους, αίτινες άμα έπέληθ το φώς εξαφανίζονται. Όστε προβλεπεις δυσκολίας εις την αποκατάστασιν σου;

— Ναι.

— Σοβαράς;

— Πολυ σοβαράς.

— Δεν τολμώ να σοι ζητήσω λεπτομερείας....

— Σε καθικετεύω, μητερ, άς αφήσωμην αυτήν την όμιλιαν.

— Άς την αφήσωμην; αλλά σ' έρωτώ, εις ποιον άλλον ή εις την μητέρα σου πρέπει να έμπιστευθής την καρδίαν σου; Δεν δύνασαι, σύ, ποτέ, κόρη μου, να φαντασθής όποιον βάραθρον, όποιαν θλίψιν προξενεις εις έμέ, φανταζόμενη, ότι εν μουσικόν χωρίζει την θυγατέρα από τής μητρός της, το κρώτον του βίου σου, απ' ής στιγμής σε άπέσπασα από τής καρδιάς μου και σε παρέδωσα εις τον κόσμον. Θέλειν' αποκατασταθής! γνωρίζω καλώς, μη σε άπατῶ ή φαντασία και ό έγωισμός σου, ότι μια κόρη δύναται να κρυβή από τής μητρός της, ήτις τή έδωκε το φώς, την ζωήν, το παν μη θελεις να πληγώσης περισσότερο την κατάκερματισμένην καρδίαν τής μητρός σου, γνωρίζω τας μέχρι τινός σχέσεις σου προς τον Παύλον και τον Πέτρον.... αλλά.... αλλά, δεν γνωρίζω καλώς προς ποιον ή συμπάθειά σου εκλινε περισσότερο. Καθ' όλην την νύκτα άγωνιωδώς έσκεπτόμην, και ή συνείδησις με έτυπτεν ως προς το κεφάλαιον, Ασπασία, τής προς την θυγατέρα ελευθεριότητος τής μητρός. Δεν γνωρίζω εάν ή ελευθερία, ήν έσχάτως σοι έδωκα, ήτο πράξις φρόνιμος εκ μέρους μου. Ναι μίν, ή προς σε άδυναμία μου, συμπάθεια και μητρική στοργή μοι επέβαλλον τουτο, άλλ' ή φρόνησις, ή φρόνησις....

Η Ασπασία, μη δυνηθείσα πλέον να κρατηθῆ, έρρίφθη εις τας άγκάλας τής μητρός της έν λυγμοίς και δακρύοις, ανακράζουσα με συγκεκομμένας λέξεις:

— Ω! μητερ, μητερ, ή καλλίστη των μητέρων. Θα σοι είπω τα πάντα.... αλλά ουχι τώρα, βραδυτέρον... Άρησόν με να εύρω την κατάλληλον στιγμήν... Σε παρακαλώ, μητερ, μη έπιμένεις, μη με επιπλήτεις, άσπάσθητι με... αγάπα με...

Και υπό τας θωπείας τής μητρός της ή Ασπασία καθήσυχασε, ή νευρική της κατάστασης κατέπαυσε, ό πυρετός ήλαττώθη, τα δάκρυά της έσταμάτησαν, μόλις δε τα χείλη της έπαυσαν να τρέμωσι, προσεπάθησε να μειδιάση.

— Βλέπεις, λέγει, άποτεινομένη προς την μητέρα της, τι άνόητος όπου ήμην, είχες δικαίον, ή νύξ είνε κακός σύμβουλος, τα πάντα μεγαλοποιεί. Διήλθον κακήν νύκτα, και είμαι νευρική.

— Όχι, δεν διήλθες μόνον χθές κακήν νύκτα, τουτο το παρετήρησα καλώς, όπως παρετήρησα και άλλας μεταβολάς του βίου σου, ως παραδείγματος χάριν την ωχρότητά σου, την γενικήν καχεξίαν σου και τέλος τας άνιās σου, άς μοι κρύπτεις.

— Ημην άνήσυχος, μητερ, κουρασμένη, ιδου το παν.

— Ηδη έννοώ τας μεταβολάς αυτάς, τας όποιας δεν ήδυναμήν άλλως να εξηγήσω, και αι όποιαι μ' έκαμον ν' άνησυχώ, χωρίς να εύρισκω λύσιν λογικήν, διότι επί τέλους,

έλεγον καθ' εαυτήν, ότι ό άήρ, και ό βίος όν διαγομην ένταυθα ώφειλον να σε διατηρώσιν υγιά.

— Θα είμαι υγιής, σοι το ύπόσχομαι εις το μέλλον.

Και ήγέρθη, πλην ή μήτηρ της δεν ήθέλησε να την εγκαταλείψη ουδέ επί στιγμήν.

— Κάθησαι να σε κτενίσω, τή λέγει, όπως σ' εκτένιζον ένθυμείσαι, ότε ήσο μικρά.

Μετά το πρόγευμα, έμελλον να υπάγωσιν εις Κύθηρα, ή υίσειαν ώραν μακράν, όπως ιδώσιν οικίαν τινα, ήν ό κ. Κ... έθεώρει κατάλληλον να ένοικιάσωσι και αποφύγωσι τουλάχιστον τον έν Καψάλιω μονότονον βιον, πλην ή Ασπασία την τελευταίαν στιγμήν, έζήτησε να μείνη εις την οικίαν διότι ήσθάνετο εαυτήν καταβεβλημένην. Και πραγματικώς πάσχουσα σωματικώς και πνευματικώς έπεθύμει να μείνη όπως σκεπθῆ καλύτερον τι όδον ώφειλε ν' άκολουθήση εις το μέλλον.

Έπορεύθη προς την άκτην και εξέλεξε θέσιν έντελώς μακράν παντός περιέργου βλέμματος, χωρίς να βλέπη και ν' άκούη τίποτε ή τον μυρμιρισμόν των κυμάτων, άτινα έβλάντο προς τα βράχη, και το εκτεταμένον άχανές, ένθα ό όφθαλμός δεν άπνήτα τέλος.

Ηδη δεν είχε τίποτε ένώπιόν της το όποιον να την έννοχλή, και όσω και άν ήτο άηλιτισμένη, ήσθάνετο μεγάλην άνακούφισιν. Έλευθέρως άναπαυομένη πλέον παρετήρει άνωθι και περίξ αυτής, παρηγορούμένη υπό τής γελοίαςσής φύσεως, και εισδύουσα είτα εις τον βυθόν τής καρδιάς της, έζήταζε έν ήσυχία την νέαν κατάστασιν της, προσπαθούσα να εύρη το μέσον τής διεξόδου.

Έπεθύμησε το πλούτος, την έπίδειξιν, τον λαμπρόν βιον, την πολυτέλειαν, την λάμψιν, και άπέκτησε την καταστροφήν, την ταπεινοφροσύνην, την άθλιαν ύπαρξιν. Τέσσαρας χιλιάδας δραχμών έτησίως εις Αθήνας, συζυγον υπάλληλον και έν τέκνον! με αυτά είναι τις πλούσιος ως έφαντάζετο και έννοεπόλει;

Όύτω, σκεπτομένη, και εις τον ήδονικόν κόσμον αποβλέπουσα, έν τω περιορισμένω βιω όν διήγε, άπεφάσισε προώρως να θυσιάση την νεότητά της και την ώραίότητα εις τον βωμόν του έρωτος άποτυφλωθείσα δε υπό του όγκου, όν πάς νέος φέρει μεθ' εαυτού προς πλείονα έπίδειξιν και σαγήνησιν τής καρδιάς, ήν αγαπά, φανταζόμενη δε, ότι το μόνον μέσον και άλλήθαστον φάρμακον προς εξασφάλισιν τής πλουσίας αποκαταστάσεώς της, ήτο να δώση—τοσούτω προώρως φεῦ!—εκείνο, όπερ πάσα νεάνις μόνον επ' άνταλλαγή τής υπάρξεώς της ώφειλε να διδῆ, άφῆθη άνοήτως ή τάλας να παρεσυρθη τοσούτω προώρως και άπερισκέπτως υπό τής άπάτης τής φαντασίας και τής προσδοκίας τής είρωνος είμαρμένης!

Γέγονεν!

Ηδη, όμως, επί πόσον καιρόν άκόμη ήδύνατο να καλύπτῆ την θέσιν της; Η άνησυχούσα μητηρ της, ή άρκουμένη εις άπλήν διαβεβαίωσιν τής θυγατρός της, θα έβράδυνε έτι επί πολυ να ζητήση τον λόγον τής καταστάσεώς της; Την έπαύριον ίσως, ή και σήμεραν άκόμη μήπως άντιληφθῆ τής άληθείας;

Αι σκέψεις αυτάί ήρχισαν ν' άνησυχούν την Ασπασίαν, ήτις άπεφάσισεν άνευ πολλών ένδοιασμών να λάβῆ μίαν όριστικήν άπόφασιν.

— Το πράγμα έπείγει, διελογίζετο, και ώφειλω να δώσω έν πέρας ταχύ. Δεν πρέπει ουτε να δειλιάσω, ουτε να φανώ ύποκρίτρια ένώπιον ουδενός κινδύνου. Έμπρός, με πάσαν θυσίαν έμπρός, δεν έχω καιρόν να χάνω.

(Έπειτα συνέχισε)

ΣΚΕΥΕΙΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Έπικίνδυνον είναι ν' αναπολής μίν εις τον άνθρώπων πόσον όμοιάζει προς τα άλλα ζώα, να μη ύποδεικνύης δε εις αυτόν απ' έτέρου το μεγαλειον του· ουχι ήττον έπικίνδυνον

είναι να υπερεκθειάζης το μεγαλειον αυτού και να τῷ ύποκρύπτῆς την σμικρότητά του· έπικινδυνωδέστατον δε πάντων να μίνη εις παντελή άγνοιαν· ώφελίμον είναι να τῷ θέτης ύπ' όψιν άμφοτέρα.

Έάν φοβῆσαι τον άρχοντα επί σου, λυπού τον έφ' ου άρχεις.

Ό χρυσός είναι καταπειστικώτερος των ρητόρων, διό και οι άρχαιοι έλεγον: αργυρού λαλούντος, πάς άπρακτεία λόγος.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

67. Αίνιγμα.

Λαμπρότατον φαινόμενον βεβαίως γῶ τυγχάνω, και πράγμ' ώφελιμώτατον ιδίως παριστάνω. Εις την Ελλάδα δε πολυ σπαρίως θα με εύρης, Έν ῶ εις τόπους μακρονόους θα μ' έδρῃ, ως εισέδρῃς. Χρῆσαν δ' έμοῦ συγχρότατα ποιεί ή επιστήμη, και τουτον ένεκεν πολλήν εχ' αποκτήσει φήμη. Άρ δ' όμως θέλῃς, φίλτατε, την κεφαλήν γά τμήσης, Βεβαίως ώραίότατον άνθος θε' αποκτήσης.

68. Αίνιγμα.

Αάμω, φίλε μου, βεβαίως άν δόξαληρον μ' άφήσης, Πλήν εις τοδς συνδέσμους τρέξε, άν την κεφαλήν μου τμήσης.

69. Αίνιγμα.

Αιωνίως προχωρῶ και ουδέποτε επιστρέφω, Διοέν δημιουργῶ κι' όλοένα κατατρέφω. Άρ μου κήψῃς το κεφάλι, μαζή με το λαιμό, θα παρουσιασθῆ και πάλι εν τετραπόδοι κοινό.

70. Πρός συμπλήρωσιν.

.α. ε.α.α.ά.ε.ι. .ε.ι. .ω.ι. κ.ι. α.α.ο. α.ι. .η. .ο.ε. ου

71. Συλλαβόγρφος.

ω — αἰρῶ — σύν — αἰτῶ — νά — αἰ — ρ — γ — δν — ένας — χολοί — σ — ς. Α.Φ.Β.

Λύσεις των εν τῷ 35 φύλλῳ αίνιγμάτων.

58. ΑΙΝΙΓΜΑ

Η ΛΙΤΟΣ

Έβλεπον αυτό, ε εξ Αθηνών κ. Γ. Α. Βασιλάκης, και ε εκ Πατρών κ. Κ. Α. Φραγκόπουλος.

59 ΑΙΝΙΓΜΑ

Η Λ Α Τ Α Ι Α Ι.

60 ΑΙΝΙΓΜΑ

Κύων — Ίον

Έβλεπον αυτό ε εκ Πατρών κ. Κ. Α. Φραγκόπουλος, και ε εκ Κορώνης κ. Σ. Μπούκας.

61. ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ό πατήρ είναι 56 ετών,

Η μητηρ είναι 50 ετών,

Το τέκνον είναι 6 ετών.

Έβλεπον αυτό οι εξ Αθηνών κ. Α. Καλόβας, κ. Ούλιμος, κ. Γ. Α. Βασιλάκης, κ. Α. Π. Πανάγος, ε εκ Πατρών κ. Κ. Α. Φραγκόπουλος, ε εκ Σύρου κ. Δ. Ι. Συνοδινός έμμέτρως, και ε εκ Καλαμών κ. Β. Η. Αλεξάκης. Έπομένως το εκ δύο κομψών μικρών τικόνων δώρον θα λάβῃ ε πρώτος λύτης, ήτοι ε κ. Α. Καλόβας, διευθυντής του γραφείου του Σιδηρ. Πύργου - Κατακόλου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΤΟ ΜΙΚΡΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ

Λάβετε δύο φλοιοὺς ὠδῶν καὶ ὀλίγον καρτόνιον, διαθέσατε αὐτοὺς, κατὰ τὸν κάτωθι ὑποδεικνυόμενον τρόπον, καὶ θὰ ἔχετε ἀτμόπλοιο ἐν μικρῷ, κινούμενον ἐν τῷ ὕδατι ἀπαρallάκτως, ὡς τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια, καὶ μὲ τοὺς αὐτοὺς σχεδὸν φυσικοὺς νόμους.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ πλοίου εἶναι ἀπλουστάτη.

Διὰ τοῦ καρτονίου κατασκευάσατε μίαν λέμβον, ὡς τὸ παρατιθέμενον σχῆμα, δηλαδὴ κόπτετε τὸ καρτόνιον ἐν τῷ σχήματι τούτου, καὶ τὸ κολλᾶτε δι' ἰσπανικοῦ κηροῦ, ὅπως μὴ εὐρίσκη διόδον τὸ ὕδωρ καὶ εἰσέρχεται ἐντός. Μετὰ τοῦτο θέσατε καρφίδας καὶ λεπτὸν σύρμα ὅπως συμπληρώσατε τὰς πλευράς τοῦ πλοίου σας ὅπισθεν δὲ τοποθετεῖτε τὸ πηδάλιον, τὸ ὁποῖον νὰ ταλαντεύεται εὐκόλως περιζ μίαν μεγαλειτέρας καρφίδος, ὡς δεικνύσι τὸ σχῆμα, καὶ τὸ ὅποσον νὰ συνδέηται πρὸς τὰς πλευράς ὑπὸ δύο ἀνίσων νημάτων, ὅπως οὕτω κατορθῶται κλίσις τις ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ πλοίου. Τοῦτο, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ὠκεανὸς σας θὰ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ κάδου τινος πλήρους ὕδατος, θὰ συντελεῖ ὥστε τὸ πλοῖόν σας νὰ ἐκτελεῖ τὸν γύρον ἐντός αὐτοῦ.

Ἦδη δύο σύρματα κεκυρτωμένα, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ δευτέρῳ μικρῷ σχήματι, καὶ στηριζόμενα ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, θὰ βαστάζωσι τὴν φλοῖον ὠοῦ τινος, τοῦ ὁποίου

πρότερον ἀφαιρέτε τὸ περιεχόμενον διὰ μέσου μικρᾶς ὀπῆς ἢν ἐπιτηδείως κατασκευάζετε ἐπὶ τοῦ αἰχμηροῦ μέρους τοῦ ὠοῦ.

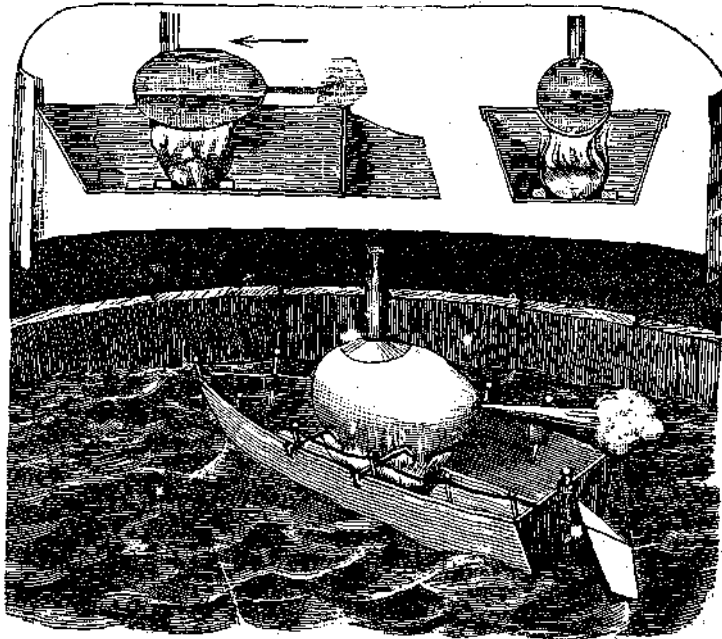
Τὸ οὕτω προπαρασκευασθὲν καὶ κενῶθεν ὠδὸν πληροῖτε ὕδατος, εἰς τρόπον ὥστε εὐρισκόμενον τοῦτο ἐν ὀριζοντιῳ θέσει, ἢ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος νὰ εὐρίσκηται ὀλίγον κατωτέρω τῆς μικρᾶς ὀπῆς (σχ. 2).

Τὸ ὠδὸν κατὰ τὸ ἦμισυ οὕτως πεπληρωμένον ὕδατος θὰ ἀντικαθιστᾶ τὸν λίθην. Πρέπει δὲ νὰ τεθῆ ἐπὶ τῶν δύο κεκυρτωμένων, ὡς εἶπομεν, συρμάτων, προσέχετε δ' ὥστε ἢ ὀπῆ τοῦ ὠοῦ νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ πλοίου, καὶ νὰ εὐρίσκηται ὀλίγον ἄνωθι τῶν πλευρῶν αὐτοῦ.

Ἦδη, ὡς ἐστὶν, θέσατε κάτωθι τοῦ ὠοῦ ἡμίση φλοῖον ἐτέρου ὠοῦ, τὸν ὅποιον τοποθετεῖτε ἐν μέσῳ ἀμφικίλου φελλοῦ προσκεκολλημένων ἐν τῷ βυθῷ τοῦ πλοίου δι' ἰσπανικοῦ κηροῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἡμίσεως τούτου φλοιοῦ θέσατε ὀλίγον βάμβακα, ἐφ' οὗ περιχύνετε ἀνάλογον οἰνόπνευμα.

Τὸ πλοῖόν σας εἶναι ἔτοιμον πρὸς ἀναχώρησιν, καὶ δὲν τῷ ὑπολείπεται πλέον ἢ ὁ ἀτμός. Θέσατε λοιπὸν πῦρ εἰς τὸ οἰνόπνευμα καὶ μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα τὸ ὕδωρ θ' ἀρχίζη νὰ κοχλάζη καὶ αἰέτως ὁ ἀτμός αὐτοῦ θὰ ἐξέρχεται ἐκ τῆς μικρᾶς ὀπῆς τοῦ ὠοῦ. Συνεπεία δὲ τῆς ἀντιδράσεως τοῦ μικροσκοπικοῦ τούτου ἀτμοῦ πρὸς

τὸν ἀέρα, ἢ μικρὰ λέμβος σας θ' ἀρχίση γὰ κινῆται κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν τῆς τοῦ ἀτμοῦ καὶ ὄντως θ' ἀπολαύσῃ τὸ λαμπρὸν θέαμα μικροσκοπικοῦ ἀτμοπλοίου ταξειδεύοντος ἄνευ μηχανῆς, ἄνευ τροχῶν καὶ ἄνευ ἐλικῶς.



Τὸ μικρὸν ἀτμόπλοιο.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ».

Η. Τ. Κυπριασίαν. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀποστέλλεται σὺν παρόντι. — Χ. Β. Πάτρας. Ἐκκαθάρσιν λογαριασμοῦ ἐλάβομεν. Θὰ σᾶς γράψωμεν ὅμως, εἰδοὶ ὑπάρχει διαφορά τις. — Θ. Μ. Πάτρας. Σᾶς ἐγράψαμεν προχθές. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. Παρὰ Η. Τ. ἐλάβομεν λογαριασμόν. — Α. Π. Δεμησσόβ. Σᾶς ἐγράψαμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. — Α. Π. Μαγνησίαν. Σᾶς ἐγράψαμεν δις σχετικῶς πρὸς ὄλα. Ἄπαντα φύλλα ἀπεστάλησαν ἐγγραφεῖσι. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας ἤδη. — Α. Σ. Κρανίδιον. Διεύθυνσίς σας διωρθώθη συμφώνως ἐπιστολῇ σας. Ἀναμένομεν νέους συνδρομητάς. — Η. Ι. Ο. Ἀθήνας. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη, διατάξωμεν ἀποστολὴν φύλλου. Ἀναμένομεν γραφόμενά σας. — Ν. Π. Γύθειον. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀναμένομεν ἐνεργείας σας. — Ι. Σ. Ἀταλάντην. Συνεστημένη ἐλήφθη, καὶ ἀποροῦμεν διὰ γραφόμενα. Σᾶς ἀναμένομεν, ἀφοῦ θὰ ἔλθητε εἰς Ἀθήνας. Φίλος κ. Σκ. εὐρίσκηται ἐνταῦθα, χθὲς ἀφικόμενος. — Ι. Α. Σ. Ἀθήνας. Παράπονά σας ἔδικα σᾶς γράφομεν. — Ι. Γ. Π. Κάϊρον. Συνεστημένη ἐλήφθη, σᾶς ἐγνωμονοῦμεν. Σᾶς ἐγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν ἀπόδειξιν. — Μ. Δ. Σύρον. Δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς. Ἀριθμοὶ λαχείων δημοσιευθήντων ἐν τῇ «Φύσει». — Κ. Α. Φ. Πάτρας. Ἐκ πληροφορηθῶμεν καὶ θὰ σᾶς γράψωμεν. — Κ. Α. Σ. Λευκάδα. Ἐμετέρη ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Σᾶς ἀπετείλαμεν φύλλον. — Τῆ δεσποινίδι Μ. Σ. Γ. Λευκάδα. Σᾶς ἐνεγράψαμεν τῇ προτάσει τοῦ φίλου κ. Κ. Σ. καὶ σᾶς ἀπετείλαμεν σειράν. Εὐγνωμονοῦμεν ἐπὶ ἐκτιμήσει περιδικίου μας. — Α. Μ. Πύλον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. εὐχαριστοῦμεν. — Τ. Α. Μ. Ἄγγρινον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. εὐχαριστοῦμεν. — Α. Π. Δούριον. Δελτάρια ἐλήφθησαν, ἀπαντήσωμεν. — Π. Β. Ἐλήφθη, πιστεύω νὰ δημοσιευθῆ εἰς προσεχῆς φύλλον, πλὴν καλύτερον νὰ προτιμᾷ ἀπλουστεραν γλῶσσαν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον πωλοῦνται διάφορα φυλλάδια μουσικῆς διὰ κλειδοκύμβαλον τῶν καλλιτέρων Εὐρωπαϊῶν μουσικοδιδασκάλων, ἀντὶ δραχ. 1 μόνον ἕκαστόν φυλλάδιον, περιέχον ἀνά ἓν τεμάχιον μουσικῆς, ἦτοι: Valse brillante, Somnambule fantaisie, Le Torrent, Guillaume Tell, Indiana κλπ.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δύνανται νὰ στέλλωσι δρ. 1, 20 καὶ θὰ λαμβάνωσιν οἰονδήποτε φυλλάδιον.

Ἡ ΦΥΣΙΣ λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἀξιοτίμους αὐτῆς Συνδρομητάς, ὅτι χάριν εὐκολίας δύνανται νὰ πέμπωσιν αὐτῇ τὰς συνδρομὰς εἰς ἑλληνικὰ, τραπέζογραμματῖα, χάρτινα ἰταλικά φράγκα, χάρτινα αὐστριακὰ φιορίνια, τραπέζικα συναλλάγματα τῶν Παρισίων, μάρκας, καὶ γραμματόσημα ἑλληνικὰ, γαλλικὰ, αὐστριακὰ, ἀμερικανικὰ καὶ ἰταλικά.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ: Δι' ἓν ἔτος φρ. 10

» » Δι' ἑξ μῆνας φρ. 6

Οἱ προπληρόντες ἐτησίαν συνδρομὴν δικαιούνται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς «Φύσεως» παρεχόμενα δῶρα καὶ τὰς ἐτησίας κληρώσεις τῶν λαχείων.